

01 **ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

Έφυγε ο Ανδρέας Βογιατζόγλου

Με βαθιά θλίψη πληροφορηθήκαμε τον θάνατο του αγωνιστή κομμουνιστή Ανδρέα Βογιατζόγλου, γραμματέα του ΚΚΕ(μ-λ), μετά από σκληρή μάχη με τον καρκίνο. Παιδί των αγώνων της τελευταίας φάσης της δικτατορίας και των μεταπολιτευτικών χρόνων, από φοιτητής στις γραμμές του μ-λ κινήματος, και με μια αδιάκοπη παρουσία σε όλα τα χρόνια που ακολούθησαν την κρίση του ρεύματος αυτού, αλλά και στα χρόνια μιας πολυπλόκαμης αντεπαναστάσεως που επιβλήθηκε σε ολόκληρο τον κόσμο και ήταν αποτέλεσμα μιας τεράστιας υποχώρησης του ιστορικού κομμουνιστικού κινήματος.

Η αδιάκοπη παρουσία του σε όλες τις αντιτάσεις, στα μικρά και μεγάλα κινήματα, η μη εξαργύρωση αγώνων και θυσιών στο όνομα μιας «ήσυχης» ζωής, η σταθερή ανταγωνιστική στάση απέναντι στο σύστημα, καθώς και οι ευθύνες που ανέλαβε σε δύσκολες εποχές, είναι τα στοιχεία που χαρακτήριζαν τον Ανδρέα Βογιατζόγλου και του αναγνωρίζονται από όλους – ακόμα κι αν ακολουθούν μια διαφορετική πορεία μέσα στους ταραγμένους καιρούς που ζούμε.

Στην οικογένειά του, στους συντρόφους του, στο κόμμα του, απευθύνουμε τα πιο βαθιά συλλυπητήριά μας.

19/10/2022
ΚΟΕ

Πού το πάει η Κίνα;

Το 20ό συνέδριο του ΚΚ Κίνας: Η αντίληψη της ηγεσίας του για την Κίνα και τον κόσμο – Οι ιδεολογικές αναπαραστάσεις ενώπιον των σκληρών τρεχουσών πραγματικοτήτων

Μέρος Α΄

■ του Κώστα Δημητριάδη

Το 20ό συνέδριο του ΚΚ Κίνας άνοιξε τις εργασίες του στις 16/10. Ο βασικός ρόλος του είναι να ορίσει τις βασικές εκτιμήσεις και κατευθύνσεις της κινεζικής ηγεσίας για την επόμενη πενταετία. Η Κίνα ασκεί αποφασιστικό ρόλο στις παγκόσμιες εξελίξεις και συνεπώς η εισήγηση της απερχόμενης Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος που παρουσίασε ο γραμματέας Σι Τζινπίνγκ, για την οποία θα παρουσιάσουμε κάποιες σκέψεις στο σημερινό σημείωμα, είναι ένα ντοκουμέντο με μεγάλο πολιτικό ενδιαφέρον. Και για τα όσα λέει και για τις επιλογές που κάνει αλλά εξ ίσου πολύ και για τα όσα δεν περιλαμβάνει.

Μέσα σε ποιά συγκυρία;

Το συνέδριο διεξάγεται σε μια στιγμή που πάνε να εκδηλωθούν μεγάλα κρισιακά τραντάγματα. Είναι ορατά και διαρκώς αυξανόμενα τα σημάδια μιας επερχόμενης ύφεσης παγκόσμιας κλίμακας που εκτιμάται ότι θα πιέσει, άδηλο σε ποιο βαθμό, και την Κίνα. Έτσι τα όσα εξαγγέλλονται πρέπει να εκτιμηθούν με βάση ένα φόντο που πολύ συνοπτικά ορίζεται από:

1). Τα αδιέξοδα μιας παγκόσμιας συστημικής καπιταλιστικής κρίσης σε συνθήκες μεγάλης υποχώρησης της λαϊκής παρέμβασης σε παγκόσμιο επίπεδο.

2). Οξυμένους, πολυεπίπεδους ενδοκαπιταλιστικούς ανταγωνι-

σμούς που μας εισάγουν (με τη σύγκρουση στην Ουκρανία) σε μια φάση πολέμου. 3). Μια μεγάλη πολυχιδή κρίση στη σχέση κοινωνίας-Φύσης με συσσωρευμένα επί μακρόν προβλήματα (ενέργεια, περιβαλλοντικές κρίσεις και πίο πρόσφατα επιδημίες). Με την διαχείριση της πανδημίας να έχει γίνει ο πιλότος για μια επιβολή ακραία αντικοινωνικών τρόπων επίλυσης τέτοιων προβλημάτων.

Καθόλου τυχαία η εισήγηση του Σι εκτιμά ότι έρχονται θύελλες και προβάλλει γλαφυρά την ανάγκη ιδιαίτερης προετοιμασίας για την αντιμετώπισή τους.

Το βασικό μοτίβο και οι στόχοι του συνεδρίου

Η φράση που επαναλαμβάνεται μέχρι σημείου κορεσμού μέσα στο κείμενο είναι ο «σοσιαλισμός με κινέζικα χαρακτηριστικά». Αυτή η φόρμουλα συνδυασμένη με τον κατευθυντήριο στόχο του «κοινωνικού εκσυγχρονισμού» και της «αναζωογόνησης του κινέζικου έθνους» δίνουν τον τόνο. Το κείμενο διαπερνιέται από την αυτοπεποίθηση που γεννά το ότι η Κίνα έχει κατακτήσει τη θέση του ενός από τους δύο ανταγωνιστικούς πρωταγωνιστές του διεθνούς συστήματος. Δίνεται η εντύπωση ότι η ηγεσία βασίζεται στην εκτίμηση ότι τα ίδια τα μεγέθη της Κίνας θα συνεχίσουν να επιτρέπουν τον

πολιτικό έλεγχο και την τιθάσευση των μεγάλων αντιθέσεων και θυελλών που έρχονται. Αξίζει παρεμπιπτότως να σημειωθεί ότι η έννοια της αντίθεσης (η διαλεκτική κοινωνικοπολιτική αντίθεση που κινεί τις εξελίξεις και που η κατανόηση και ο χειρισμός της είναι η βάση της μαρξιστικής πολιτικής λογικής και μάλιστα όπως αυτή ειδικότερα έχει εκφραστεί με τα «κινέζικα χαρακτηριστικά» που της προσέδωσε ο Μάο) δεν συναντιέται μέσα στον λόγο της ηγεσίας ενός κόμματος που δεν παύει εντούτοις να δηλώνει μαρξιστικό και κληρονόμος της σκέψης του Μάο. Η εισήγηση κάνοντας απολογισμό των σημαντικών επιτευγμάτων δίνει κεντρική θέση στην «εξάλειψη της απόλυτης φτώχειας» και στη σημαντική διεύρυνση των μεσαίων στρωμάτων. Παράλληλα δεν αποφεύγει να αναφερθεί στην ανάγκη αντιμετώπισης των διαρκώς αυξανόμενων κοινωνικών ανισοτήτων, της ανεργίας και των τεράστιων ανισομετριών ανάμεσα στην πόλη και την ύπαιθρο και μεταξύ των διαφορετικών περιφερειών της χώρας. Αναφορά που οι τόνοι της δίνουν ένα μέτρο της ανησυχίας μπροστά στις κοινωνικοπολιτικές εντάσεις που «παράγουν» αυτά τα προβλήματα ιδιαίτερα εν όψει οικονομικής επιβράδυνσης. Όμως δεν γίνεται καμία σύνδεση των παραπάνω προβλημάτων με τους δομικούς παράγοντες που δεν

παύουν να γεννούν φτώχεια και ανισότητες και σχετίζονται με τις αντιθέσεις (καπιταλιστικής συσσώρευσης) που γεννά ο «σοσιαλισμός της αγοράς με κινέζικα χαρακτηριστικά». Μένει εν τέλει η εντύπωση ότι ο τονισμός της κινεζικής ιδιαιτερότητας του σοσιαλισμού γίνεται το ιδεολογικό όχημα νομιμοποίησης μιας ουσιαστικής απάλειψης του «σοσιαλιστικού περιεχομένου».

Επιπλέον αξίζει μια συνοπτική εκτίμηση για το περιεχόμενο που δίνεται στον στόχο της «αναζωογόνησης του κινέζικου έθνους». Από τη μια, η ιστορική βαρύτητα της κινέζικης επανάστασης με τη δημιουργία της ΔΔ Κίνας και του διπλού της χαρακτήρα αυτής της επανάστασης ως συνδυασμός εθνικής / ανταποικιακής απελευθέρωσης και κοινωνικής χειραφέτησης. Από την άλλη, η πορεία (με αφετηρία τον δρόμο επανεισαγωγής καπιταλιστικών σχέσεων που ακολουθήθηκε μετά το 1978), αποδυνάμωσης και αναίρεσης του κοινωνικού προτάγματος περνάει στη γλώσσα του κειμένου και οι τόνοι απηχούν μεταποπίσεις προς έναν αναδυόμενο εθνικισμό του οποίου τα ειδικά «κινέζικα χαρακτηριστικά» (και οι αντιφάσεις) δεν δικαιολογούν καθόλου την προσχώρηση σε ένα γενικό κλίμα ενθουσιαστικού θαυμασμού (που δεν παραλείπει να μεταδίδει έντονα και η εισήγηση). Αντίθετα απαιτούν περίσκεψη και